

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 28 februari 1913 kl. 11,30 f. m.

*Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4,
i anledning av väckta motioner i fråga om utskänkingen
av brännvin, vin och öl i Riksdagens lokaler.*

Till utskottets behandling hava hänvisats två inom Andra kammaren väckta motioner, nr 19, av herr *Leander* m. fl. och nr 246, av herr *Byström* m. fl.

Herr *Leander* m. fl. ha i sin motion anfört följande:

*Motionen
II: 19.*

»Då brännvinsutskänkingen inom Riksdagens lokaler under de senare åren varit högst obetydlig och säkerligen ingen av dess herrar ledamöter skulle känna den ringaste avsaknad, om nämnda utskänking alldeles upphörde, men då en dylik åtgärd skulle hälsas med synnerlig tillfredsställelse bland stora lager inom det svenska folket, få undertecknade värdsamt hemställa, det Riksdagen ville besluta, att uti de avtal, som vice värden för Riksdagens hus å riksgäldsfullmäktiges vägnar före varje riksdags början träffar med lämplig person angående mathållning för riksdagsmännen, hädanefter må ingå såsom villkor, att ingen utskänking av brännvin eller därmed jämförliga drycker må förekomma inom Riksdagens lokaler, och att följaktligen ingen ansökan om rättighet för vederbörande till dylik utskänking vidare må äga rum.»

Herr *Byströms* m. fl. motion är av följande lydelse:

*Motionen
II: 246.*

»Allt sedan föregående år en motion väcktes i Andra kammaren rörande de inom riksdagshuset utövade rättigheterna till utskänking av spritdrycker, har frågan om dessa rättigheters fortsatta tillvaro framkallat ett livligt meningsutbyte såväl inom riksdagskretsar som särskilt bland

den stora allmänheten. Och ehuru frågan ur praktiska synpunkter icke i och för sig äger någon större betydelse, har densamma likväl, på grund av den principiella innebörd, som man i vida kretsar tillmätt Riksdagens ställning härutinnan, tilldragit sig stor uppmärksamhet. Nykterhetsvänner i olika delar av landet ha med kraft betonat det önskvärda i att Riksdagen, som efter hand i allt högre grad tillkännagivit sitt intresse för åtgärder, syftande att verksamt stödja nykterhetssträvandena, i detta avseende föreginge med gott exempel och uttalade sig för att i Riksdagens lokaler rusdrycksutskänkning icke måtte i fortsättningen förekomma.

Riksdagens nykterhetsgrupp, som ansluter sig till denna uppfattning och som funnit, att det icke torde vara möjligt att annorledes än genom motion erhålla full visshet, huruvida ett flertal av Riksdagens ledamöter biträda samma mening, har anmodat undertecknade, medlemmar av gruppens styrelse, att förelägga frågan kamrarnas prövning.

På grund av det anförda få undertecknade hemställa, det Riksdagen ville besluta meddela vederbörande, att rättighet till utskänkning av spritdrycker, vin och öl, avsedd att utövas inom riksdagshuset, efter tiden för innevarande riksdags avslutning, icke bör utverkas.»

Motion i Första kammaren. Inom Första kammaren har herr *Ernst Beckman* m. fl. väckt en med herr Byströms m. fl. ovan återgivna lika lydande motion, nr 98.

Första kammarens första tillfälliga utskott, som till förberedande behandling fått mottaga sistnämnda motion, har i sitt utlåtande anförd:

Första kammarens utskott. »Då motionärerna uttala, att »frågan ur praktiska synpunkter icke i och för sig äger någon större betydelse», sättes enligt utskottets förmenande det förebragta ärendet under ganska riktig belysning. Huruvida den till omfattningen synnerligen obetydliga rusdrycksutskänkingen i Riksdagens restaurantlokaler fortfarande må förekomma eller icke, torde vara för Första kammarens ledamöter skäligen likgiltigt. Utskottet anser i överensstämmelse härmed, att det icke finnes anledning motsätta sig motionärernas önskningsar.

Emellertid har utskottet, till förebyggande av missförstånd, velat i detta sammanhang betona, att ärendets avgörande icke får tillmätas någon som helst principiell innebörd, såsom om Riksdagen därmed intagit ställning till eller bundit sin handlingsfrihet vid eventuell framtida behandling av frågor, som falla inom rusdryckslagstiftningens område. Därest en dylik betraktelse ingår i motionens motivering, måste utskottet taga avstånd från motionärernas tankegång.

Utskottet hemställer sålunda, att Första kammaren ville för sin del

besluta meddela vederbörande, att rättighet till utskänkning av spritdrycker, vin och öl, avsedd att utövas inom riksdagshuset, icke bör utverkas efter tiden för innevarande riksdags avslutning.»

Första kammaren har bifallit sitt utskotts hemställan, varefter detta beslut genom protokollsutdrag delgivits Andra kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott. *Första kammarens beslut.*

Utskottet tror sig veta, att det bland ett avsevärt stort antal av Riksdagens ledamöter förefinnes en önskan, att tillhandahållandet av rusgivande drycker inom Riksdagens lokaler helt eller delvis skall upphöra. Vid detta förhållande och då utskottet hyser den uppfattningen, att, om en förändring i utskänkingsrättigheterna beträffande riksdagsrestauranten skall ske, steget med ens bör tagas fullt ut, så att all utskänkning av starka drycker, således även av vin och öl, kommer att upphöra, anser sig utskottet böra understödja de i herr Byströms m. fl. motion uttalade önskingar. *Utskottet.*

Utskottet får alltså hemställa,

1:o) att Andra kammaren ville, med bifall till herr *Byströms* m. fl. motion, i likhet med Första kammaren för sin del besluta meddela vederbörande, att rättighet till utskänkning av spritdrycker, vin och öl, avsedd att utövas inom riksdagshuset, icke bör utverkas efter tiden för innevarande riksdags avslutning.

2:o) att herr *Leanders* m. fl. motion genom utskottets under 1:o gjorda hemställan må anses besvarad.

Stockholm den 27 februari 1913.

På utskottets vägnar:

M. ENDERSTEDT.

Reservationer:

av herrar *Westman* och *Larsson* i Bondarve;
av herrar *Hallén*, *Svensson* i Skönsberg och *Sterne* i fråga om utskottets motivering.
